



BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
İNSAN VE TOPLUMBİLİMLERİ FAKÜLTESİ

TARİH
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu



Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Osmanlı Tarihi (1574-1774)	TAR304	6	3 + 0	6,0	Zorunlu
Birim Bölüm	Tarih - Lisans (Örgün ve yüz yüze)				
Amaç	Bu dersin amacı, Osmanlı İmparatorluğu'nun 1574–1774 yılları arasındaki tarihsel sürecini çok yönlü biçimde analiz etmektir. Öğrencilerin, III. Murad'dan I. Abdülhamid'e kadar uzanan padişahlar döneminde gerçekleşen siyasal, askeri, idari ve sosyal dönüşümleri kavramaları hedeflenmektedir. 17. yüzyıldaki duraklama, isyanlar, saray entrikaları ve merkez-taşra ilişkileri detaylı biçimde incelenecektir. Aynı zamanda bu dönemin Avrupa'daki gelişmelerle olan karşılıklı etkileşimi vurgulanacaktır. Osmanlı'nın klasik dönemden çıkışı, reform arayışları ve modernleşme yönelimleri tartışılacaktır. Öğrenciler, arşiv belgeleri, kronikler, seyahatnameler ve diplomatik raporlar üzerinden dönemsel çözümlemeler yapmayı öğreneceklerdir. İktisadi yapının bozulması, mali krizler ve askeri dönüşümler üzerinde durulacaktır. Ayrıca ilmiye, ulemaya ve eğitim sistemine ilişkin gelişmeler de ele alınacaktır. Öğrencilerden bu dönemi hem iç dinamikleriyle hem de dış ilişkileriyle değerlendirmeleri beklenmektedir. Böylece Osmanlı tarihinin "Klasik-sonrası" evresine dair analitik bir bakış kazanmaları amaçlanmaktadır.				
Ders İçeriği	Bu derste, III. Murad döneminden başlayarak I. Abdülhamid dönemine kadar uzanan süreç ele alınacaktır. 17. yüzyıldaki iç isyanlar, Celali hareketleri ve saray entrikaları detaylı şekilde incelenecektir. Osmanlı'nın Avrupa'daki gelişmeler karşısındaki tepkileri, savaşlar ve diplomatik ilişkiler bağlamında değerlendirilecektir. Bu dönemdeki ekonomik bozulmalar, vergi düzenlemeleri ve mali krizler üzerinde durulacaktır. Yeniçeri Ocağı'nın yapısı ve ordudaki dönüşümler tartışılacaktır. Taşra teşkilatındaki değişimler ve merkez-taşra ilişkileri analiz edilecektir. Ayrıca, ulema sınıfı, eğitim kurumları ve toplumsal yapıdaki dönüşümler ele alınacaktır. Ders kapsamında özgün kaynaklara dayalı dönemsel çözümleme ve yorumlama becerileri kazandırılacaktır.				
Ders Kaynakları	İslam Ansiklopedisi, MEB Yayınları, İslam Ansiklopedisi, TDV Yayınları, https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/ , https://dergipark.org.tr/tr/ , https://www.devletarsivleri.gov.tr/ , Erhan Afyoncu, Sorularla Osmanlı Tarihi, İstanbul 2010. N. Jorga, Osmanlı İmparatorluğu Tarihi, c. 3-4, İstanbul 2005., Uzunçarşılı, İsmail H., Osmanlı Tarihi, c. III/2-1-2, İstanbul 1984, Erhan Afyoncu – Osmanlı'da İsyanlar ve Darbeler				

Hafta	Konu
1	II. Selim dönemi ve onun zamanındaki politik olaylar
2	III. Murad dönemi ve onun zamanındaki politik olaylar
3	III. Murad zamanı Osmanlı ve Avusturya III. Murad zamanı Osmanlı ve Avusturya III. Murad zamanı Osmanlı ve Avusturya III. Murad zamanı Osmanlı ve Avusturya III. Murad zamanı Osmanlı ve Avusturya
4	Osmanlı ve Avrupa'nın mali vaziyeti ve I. Ahmedin tahta çıkışı
5	II. Osman dönemi ve onun zamanındaki politik olaylar
6	Abaza Mehmed Paşa isyanı ve I. Mustafa
7	Osmanlı taşra isyanları
8	Vize Sınavı
9	IV. Murad zamanı ve Anadolu isyanı
10	Osmanlı İmparatorlu ve İran arasındaki savaşlar
11	Kasr-ı Şirin Antlaşması ve etkileri
12	Deli Hüseyin Paşa ve onun Girid komutanlığı
13	Köprülü devri olayları
14	III. Ahmed dönemi politik gelişmeler
15	I. Mahmud, III. Osman ve III. Mustafa dönemleri politik gelişmeleri
16	Final Sınavı

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	14	3
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme	Tartışmalı Ders	14	3
Önceden planlanmış özel beceriler	Özel Destek / Yapısal Örnekler	14	2
Önceden planlanmış özel beceriler	Vaka Çalışması	12	1
Dinleme ve anlamlandırma, gözlem/durumları işleme, eleştirel düşünme, soru geliştirme, takım çalışması	Beyin Fırtınası	2	2
Ara Sınav 1		1	1
Kısa Sınav 1		1	1
Final		1	1
Ders İş Yüğü:		131	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		5,14	

Program Çıktıları

1	Tarihi olayları anlamak için kronolojinin ve salt anlatının yeterli olmayacağını, farklı bilim dallarının sağlayacağı imkânlardan yararlanmak gerektiğinin farkına varmıştır.
2	Alanıyla ilgili yapılmış herhangi bir araştırmanın özgün ve bilimsel yeterlilikte bir çalışma olup olmadığı tayin edebilir.
3	Tarih disiplini ile ilgili konularda uzman ya da bilgisi olmayan dinleyicileri bilgilendirir, onlara elde ettiği bulgularla ilgili düşüncelerini açık bir biçimde yazılı ve sözlü olarak ifade eder.
4	Sosyal bilimlerin sağladığı metodolojik ve kuramsal imkanları kullanarak tetkik, tahlil ve teşhis yapabilme yeteneğine sahiptir.
5	Sahasıyla ilgi çalışmaları yetkin bir şekilde ve inisiyatif kullanarak yapabilir.
6	Araştırmaları esnasında karşılaşılabileceği engelleri nasıl aşacağını bilir ve çözümleri uygular.
7	Çalışmaları sırasında bilimsel ahlaki değerleri bir an olsun unutmadan, bunlara sadık kalır.
8	Tarihçinin sürekli çalışması ve sahasıyla ilgili yayınları takip etmesi gerektiğini bilir. Bunları takip ederken, yeni gelişmelerden ve varılan bilimsel sonuçlardan haberdar olur. Bu sayede bilimsel heyecanını sürekli canlı tutar ve akademik körelmeye maruz kalmaz.
9	Çalışmalarının sonuçlarının sadece meslektaşlarına değil, çeşitli toplumsal kesimlere de ulaşmasını sağlar.
10	Ülkenin kültürel, medeni ve millî varlığının gelişmesi için bu sonuçları azami ölçüde kullanır.
11	Bir sosyal bilimci olduğunun farkında olarak toplumla bağlarını hem mesleki, hem de insani anlamda güçlü tutar.
12	Kaynak dillerini bilir. Tarih alanında yapılmış güncel araştırmaları takip ederek yeterli düzeyde anlayabilir ve meslektaşları ile iletişim kurabilecek düzeyde yabancı dil bilgisine sahip olmayı amaç edinir.
13	Tarih alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisine sahiptir; bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanır.
14	Tarih metodolojisini kullanarak, eleştirel düşünme, yaratıcı düşünme, yorumlama ve sentez yapma becerilerine sahiptir ve alanıyla ilgili çalışmaları bağımsız veya ortak çalışma olarak yürütebilir.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14
574–1774 yılları arasındaki Osmanlı siyasi tarihini ana hatlarıyla açıklar.	5	4	5	4	5	4	5	4	5	4	5	3	5	4
17. ve 18. yüzyıllarda Osmanlı toplum yapısında meydana gelen ekonomik, sosyal ve kültürel dönüşümleri analiz eder.	3	5	4	5	4	5	4	5	4	5	5	4	4	5
Osmanlı'nın Avrupa devletleriyle olan diplomatik ve askerî ilişkilerini tarihsel bağlamda değerlendirir.	4	4	5	5	5	4	4	5	5	5	4	5	4	5
Dönemin kaynaklarını (kronikler, arşiv belgeleri, seyahatnameler vb.) kullanarak özgün yorumlar geliştirir.	4	5	4	5	4	5	5	4	5	4	5	4	4	5
Osmanlı'nın klasik dönem sonrası dönüşümünü merkez-taşra ilişkileri, yönetim reformları ve toplumsal dinamikler açısından karşılaştırmalı olarak tartışır.	5	5	5	5	5	4	5	4	5	5	5	5	5	5
Ortalama Değer	4,2	4,6	4,6	4,8	4,6	4,4	4,6	4,4	4,8	4,6	4,8	4,2	4,4	4,8